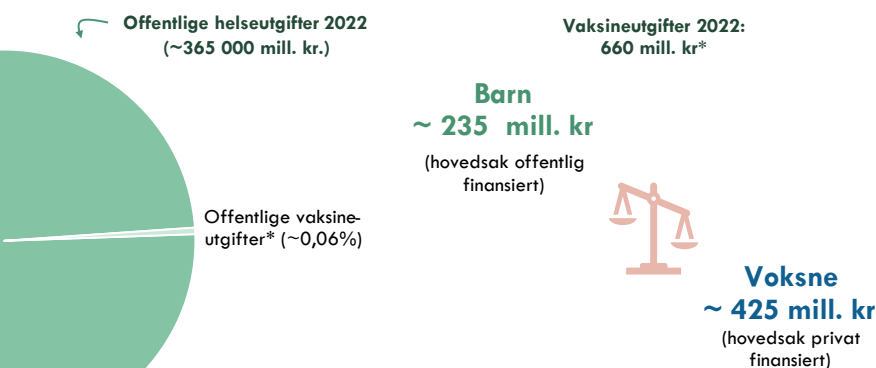

Kostnader ved vaksiner og mulige gevinster av et vaksinasjonsprogram for voksne

Oppsummering av hovedfunn fra Oslo Economics rapport 2023-70

*Ekskludert vaksiner mot covid-19. Barn: 0-19 år, voksne: 19+ år

De fleste voksne må i dag betale for vaksiner selv

Norge har et barnevaksinasjonsprogram med høy oppslutning der det offentlige betaler for vaksinene som anbefales. Samtidig må de fleste voksne selv betale dersom de ønsker å vaksinere seg mot ulike sykdommer. Dette kan bidra til lavere vaksinasjonsdekning enn ønsket og ulikhet i befolkningens helse.

Kun tre prosent av helseutgiftene brukes i dag på forebyggende tiltak. Vaksiner til barn utgjør om lag 0,06% av offentlige helseutgifter. Det er flere årsaker til at forebyggende tiltak er krevende å prioritere, til tross for at dette kan være ønskelig fra et samfunnsperspektiv. I denne rapporten belyser vi mulige gevinster av å styrke den forebyggende innsatsen gjennom et voksevaksinasjonsprogram.

Mulige gevinster av et voksen-vaksinasjonsprogram i Norge

Hvorfor bygge scenarier for mulige gevinster?

Det er nylig publisert analyser av samfunnskostnadene ved flere sykdommer som helt- eller delvis kan forebygges med vaksiner. Det økende presset på helse- og omsorgstjenesten gjør det relevant å vurdere omfanget av mulige samfunnsgevinster (i form av reduserte kostnader ved sykdom) ved økt forebyggende innsats, f.eks. gjennom et vaksinasjonsprogram for voksne.

Hvilke sykdommer er inkludert i disse scenariene?

Influenza, RS-virusinfeksjoner, helvetesild og pneumokokk-sykdom. Samlet innebærer disse fire sykdommene helsetjenestekostnader i størrelsesorden 1 milliarder kroner per år for befolkningen over 20 år. I tillegg anslås det årlige produksjonstapet til om lag 14 milliarder kroner, mens verdi av de tapte leveårene utgjør 33 milliarder kroner.

Hva representerer disse scenariene?

Det er stor usikkerhet knyttet til gevinstene av et vaksinasjonsprogram for voksne, og vi utvikler derfor tre hypotetiske scenarier der kostnadene forbundet med disse fire sykdommene reduseres med henholdsvis 10%, 25% og 50%. Disse kostnadsreduksjonene er kun ment som illustrasjoner av type virkninger og mulig omfang, og ikke faktiske virkninger av et vaksinasjonsprogram.

Hva er hensikten med denne øvelsen?

Å illustrere omfanget av mulige gevinster (og type gevinster) for helsetjenesten og samfunnet for øvrig.

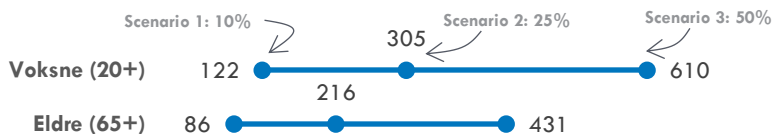
Betyr dette at et voksevaksinasjonsprogram vil være kostnadseffektivt i Norge?

Disse scenariene illustrerer hva fordelene av et program kan være under tre hypotetiske scenarier, men ser bort fra kostnadene ved programmet. For hver vaksine som vurderes inkludert i et vaksinasjonsprogram bør det gjennomføres kost-nyttevurderinger før offentlig finansiering. I disse vurderingene bør hensynet til å utjevne forskjeller i befolkningens helsetilstand vurderes som relevante.

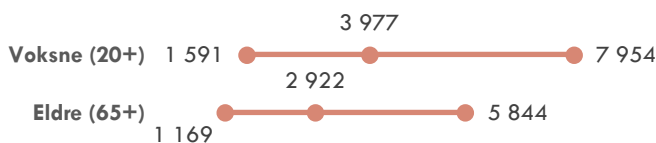
Fullstendig rapport tilgjengelig på www.osloeconomics.no

Reduksjon i samfunnskostnader for utvalgte sykdomsområder i 2030 under tre scenarier (10%, 25% og 50% reduksjon)

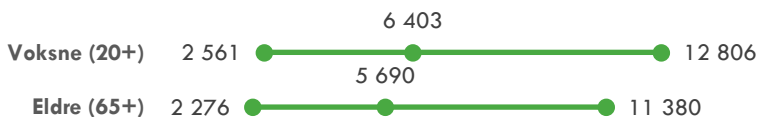
Reduksjon i helsetjenestekostnader (mill. 2023-kr)

Reduksjon i produksjonstap (mill. 2023-kr)

Reduksjon i helsetap (kvalitetsjusterte leveår)

Utjevning av sosiale forskjeller

Frigjøring av kapasitet for helsepersonell

Redusert antibiotikabruk

Bedre beredskap og økt pasientsikkerhet

Sentrale forhold som vil påvirke kostnader- og nytte av et vaksinasjonsprogram for voksne

Nasjonale anbefalinger

Levering av vaksiner til befolkning

Grad av offentlig finansiering

Apotekenes rolle

Egenskapene ved vaksinene

Kommunikasjon av anbefalinger

Hvilke grupper som inkluderes

Innbyggerrettet kommunikasjon

Ansvars- og oppgavedeling

Infrastruktur

Merk: beregningene ment som illustrasjoner og ikke beste anslag for hva man vil oppnå ved innføring av et vaksinasjonsprogram.

